

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej

Prenumerata w Radomiu wynosi:
 Miesięcznie . . . . . 5 k. — h.
 Z odnośnieniem do domu . 6 k. — h.
Na prowincji z przesyłką pocztową:
 Miesięcznie . . . . . 6 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
 Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.
 Rękopisów niezatrzymanych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 30 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej.

Cena ogłoszeń:
 Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.
 „ III „ „ petitowy . 1 „ 20 „
 „ IV „ „ „ „ „ — „ 60 „
 Drobne za wyraz . . . . . — „ 20 „

CKINO CZARY. *Gdy serce nienawiścią paka*
 Począwszy od Czwartku 1 Sierpnia 1918 r.

Tylko dziś i jutro!
 dramat cyrkowy w 5-ciu częściach z udziałem słynnej POLI NEGRI w roli „Tancerki z węzami“
 Podczas demonstrowania obrazów przygrywa doborowy duet.

Poszukuję żony
 nadzwyczaj wesoła komedia.

JULJAN MIECZNIKOWSKI
 RADOM.

WEŁNIANE
 JEDWABNE
 BAWELNIANE WYROBY
 PRZYJMUJE FUTRA NA PRZECHOWANIE.

Teatr Polski H. CZARNECKIEGO

W SALI GIMNAZJUM MĘSKIEGO w Sobotę 3 Sierpnia 1918 r.
 INAUGURACYJNE PRZEDSTAWIENIE
 Rekordowa „KSIĘŻNICZKA CZARDASZA“
 Rekordowa operetka w 3-ach akt. E. Kalmana.

W Niedziele 4 Sierpnia — drugie przedstawienie
BARON KIMMEL
 arcywesoła operetka w 3 akt. Walter Kolo.
 TAŃCE — EWOLUCJE.
 Początek o godzinie 8-iej m., 15 wieczorem.

Teatr „Variete” W ALC NOCY
 w sali Restauracyjnej Hotelu Europejskiego.
 scena nastrojowa z życia apasza.

Program pierwszorzędny: KABARET ARTYSTYCZNY.
 Orkiestra koncertowa. — Kuchnia wyborowa.
 Początek o godzinie 10-iej wiecz. Wejście bezpłatne. Pod dyrekcją M. Zonera.

OGŁOSZENIE.

Do fabryki sztucznej paszy w Motyozu (stacja kolejowa 10 wiorst od Lublina) poszukiwani są

na natychmiastowy wyjazd

robotnicy, bez różnicy wyznania i płci na warunkach dogodnych.

Informacji udziela i przyjmuje robotników Radomskie Zastępstwo tejże fabryki ul. Lubelska № 33 od godz. 10—1 rano i od 3—7 po poł.
 557—3

OBWIESZCZENIE.

C. i k. Zarząd Przymusowy Elektrowni Radomskiej zawiadamia P. T. Abonentów, że w dniach 4 i 5 b. m., t j. w nadchodzącą niedzielę i poniedziałek z powodu konieczności przeprowadzenia terminowego remontu, przewidziane jest częściowe, ewent. całkowite wyłączenie sieci miejskiej, która w godzinach dziennych przestanie być zupełnie zasilana dopywem energii. W godzinach wieczorowych ulegną ewent. wyłączeniu tylko niektóre linje.
 Radom, d. 31 lipca 1918 r.

557—2

C. i k. Zarządca Przymusowy Ing. König Oblt.

Telegramy „Głosu Rad.”

Południowo-Wschodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

WIEDEN, 2 sierpnia. Donoszą urzędownie:

WŁOSKA WIDOWNIA BOJU.

Walka działowa i czynność wywiadowcza była wczoraj na całym froncie południowo-zachodnim bardzo żywa. Przedwczoraj zaatakowała silna włoska eskadra bombowa nasze weneckie pola lotnicze. Nasi lotnicy rzucili się naprzeciw nieprzyjaciela i przeszkadzili mu w wyrządzeniu jakiegokolwiek szkody.

ALBANJA.

Podjęte przez nasze siły albańskie przed tygodniem ataki zmusiły Włochów po bezskutecznym kontrataku do opuszczenia na północny

zachód i wschód od Bereatu swych pierwszych linii i znacznego obszaru poza nimi na 30 klm. szerokości frontu. Nasze dzielne wojska, których czynny bojowy należy tym wyżej cenić, że gorąco i warunki klimatyczne nakładają na nich męki wielkie, posuwają się za cofającym się przeciwnikiem.

Szef sztabu jeneralnego

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

BERLIN, 2 sierpnia. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Front armji ks. Rupprechta.

Między Ypern i Bailleul wczesnym rankiem przejściowo walka żywa ogniowa. Umiarkowana przez cały dzień czynność artyleryjska ożyła wieczorem na wielu miejscach frontu w połączeniu z potyczkami wywiadowczymi.

Front armji niemieckiego następcy tronu

Na wschód od Fere-en-Tardenols rozpoczynali Francuzi po południu kilkakrotnie gwałtowne ataki częściowe. Wyparliśmy nieprzyjaciela w kontrnatarciu w jego linje wyjściowe. Na reszcie frontu bojowego ogień artyleryjski o zmiennej sile. Mniejsze potyczki na przedpolach. Na północny wschód od Perthes próbował nieprzyjaciel po silnym przygotowaniu ogniowym odzyskać wydarty mu 30 lipca punkt oparcia. Wśród strat został odparty. Pomysłne własne natarcie na południe od góry Smerecznej(?) i w Argonach.

Front armji ks. Albrechta:

Potyczki piechoty nad Mozela i w lesie Parroy. Wzięliśmy przytym do niewoli jeńców.

Przeciwnik stracił wczoraj na froncie w walce powietrznej i od strzału z ziemi 25 samolotów. Następnie została zniszczona przez nasze frontowe i krajowe siły powietrzne eskadra angielska złożona z 6 wielkich samolotów bojowych, która znajdowała się w locie atakowym na Saarbruecken, nim jeszcze zdołała rzucić bomby. Z drugiej towarzyszącej jej eskadry ze strzeliliśmy dalszy wielki angielski samolot bojowy.

Pierwszy jeneral-kwaternistrz Ludendorf

Bitwa między Reims i Soissons.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

GENEWA, 2 sierpnia. W ostatniej nocy Hawasa powiedziano, że bitwa między Reims i Soissons zmieniła wczoraj swój obraz. Od

poniedziałku rana pokazała się po stronie niemieckiej bardzo gwałtowna reakcja. — Niemcy przeszli do kontrataku.

Druga część ofensywy Focha.

Wojna potrwa jeszcze długo.

Paryski korespondent „Secola“ dowiadyduje się, iż według zapatrywań francuskich krytyków wojskowych ententa czyni ostatnie przygotowania, aby bitwę na zachodzie doprowadzić za wszelką cenę do rozstrzygnięcia. Koacencracja wojsk przybiera z tego powodu nadzwyczajne rozmiary. Informacje z głównej kwatery potwierdzają, iż świat znajduje się w przededniu drugiej części ofensywy Focha.

Jednocześnie jednak „Corriere della Serra“ przynosi wiadomość, która świadczyła by, że koalicja nie wierzy bezwzględnie w rozstrzygnięcie w czasie najbliższym. Oto pismo to dowiadytuje się z Paryża, iż minister wojny oświadczył na posiedzeniu wydziału wojskowego, że francuskie kierownictwo armji przygotowane już jest na piątą kampanję zimową.

W związku z tym donosi Biuro Reutersa, iż zastępcy państw ententy doszli na wspólnej naradzie żywnościowej do przekonania, iż wyżywienie sprzymierzonych krajów nie może się opierać nadal na dotychczasowych podstawach, ponieważ sprzymierzeńcy muszą przygotować się na długi jeszcze okres trwania wojny, o ile chcą wywaloczyć sobie zwycięstwo.

Przygotowania japońskie.

Pisma rosyjskie dowiadują się z Władystoku, iż od pewnego czasu przewożą Japończycy na Syberję wielkie ilości środków transportowych. Dotychczas dostawili do Władystoku, zwyż 500 wagonów i 76 lokomotyw. Materiał ten użyty będzie do transportu wojsk i jest tym cenniejszy, że środki przewozowe gen Horwata znajdują się w stanie przeważnie zniszczonym.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Zn. rel. św. Szczepana
Jutro: Dominika W.
Wschód słońca o godzinie 5.06. Zachód o
godzinie 7.05. Długość dnia godzin 14.01.

Kronika miejska.

Od Redakcji. Wszystkich przyjaciół naszego dziennika na prowincji upraszamy o przesyłanie krótkich informacji o życiu w danej miejscowości. Nadsyłane korespondencje będą zamieszczane w miarę i w porządku nadchodzenia do Redakcji, która będzie szczerze wdzięczną za możliwość nawiązania ściślejszego stosunku z życiem codziennym ziemi Radomskiej.

Wyjaśnienie Apropowizacji. Otrzymujemy od Zarządu Apropowizacji komunikat następujący:

Wobec skierowanych kilku zapytań, czujemy się w obowiązku wyjaśnić, że mąka wydawana w sklepach w dn. 24, 25 i 26 z. m. była mąką razową 96%, przeznaczoną na wypiek chleba, brak którego zagrażał ludności, z powodu strajku piekarzy.

Nie należy identyfikować mąki tej z wydaną w poprzednich miesiącach mąką pszeną lub pytlową.

Rozdawnictwo mąki pszennej lub pytlowej rozpocznie się niezwłocznie po otrzymaniu przez Wydział Apropowizacyjny pszenicy z nowych zbiorów.

Posiedzenie Rady Miejskiej. Dn. 6-go sierpnia o godz. 7 wiecz. odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej z następującym porządkiem obrad: 1) komunikaty prezydenta w sprawach bieżących; 2) wybór 6 ławników i ich zastępców do Król.-Polskiego Sądu Apelacyjnego; 3) budżet dochodów na rok 1918; 4) wnioski i interpelacje członków.

Poświęcenie lokalu handlowego. W niedzielę, dnia 4 sierpnia b. r. o godz. 5-ej po południu, odbędzie się poświęcenie nowego lokalu Banku Handlowego w Warszawie—Oddział w Radomiu przy ul. Lubelskiej № 41 (1-sze piętro).

Ze sceny i estrady.

Rozpoczęcie sezonu.

Jutro, w sobotę znana dobrze Radomiowi operetka Czarneckiego rozpoczyna sezon teatralny w naszym mieście, w najlepszej obsadzie sił, głoszą „Księżniczką Czardaszu“.

Z ZIEMI RADOMSKIEJ.

(Wieści i Korespondencje).

Podziękowanie.

Czując się niezmiernie wdzięcznym Strazom Skaryszewskiej i Wyśmierzyckiej za przybycie z orkiestrami na Zjazd Straży Ogniwych Ochotniczych w Przytyku, firmom: Suchańskiego, Dancygera i Ryby za przysłanie fantów na loteryję, zorganizowaną na rzecz Straży Przytyckiej, oraz pani Ruśkiewiczowej za urządzenie znaczka na korzyść tejże Straży—tym wszystkim Szanownym instytucjom, firmom i osobom składa na łamach niniejszego pisma szczerze i serdecznie „Bóg zapłać“

Zarząd Straży Ogn. Ochotn.
w Przytyku.

Z KRAJU.

Ubrania z papieru.

W dziennikach warszawskich czytamy: Zarząd fabryki celulozy we Włocławku sprowadził dla swych robotników 120 ubrań papierowych. Cena ich wynosi 25 mk. Ubranie wygląda, jakgdyby było uszyte z niebieskiego płótna i nosi się podobno bardzo dobrze.

Lubicz-Sarnowska wyszła za mąż.

Dn. 27 z. m. w Warszawie odbył się ślub p. Stanisławy Lubicz-Sarnowskiej, świetnej artystki teatru Rozmaitości z p. Wiktorem Mühsamem, synem obywatela i właściciela fabryki p. Hugona Mühsama z Włocławka.

Nowe pokłady rudy w Polsce.

Z Dąbrowy donoszą: Nowe pokłady rudy żelaznej w pow. Częstochowskim odkrył dyr. Gnieliński we wsi Starokrępcice, w gminie Ganki, w Starodankowicach, w Aleksandrowie, w Łazach Iwanowskich (gm. Opatów).

Związek Kółek Rolniczych C. T. R.

Otrzymujemy komunikat treści następującej:

Mając na uwadze nienormalne stosunki handlowo-rolnicze wśród drobnej własności i dążąc do ich uzdrowienia, opracowało jeszcze w jesieni 1916 roku wzorowy statut stowarzyszenia rolniczo-handlowego. Przy opracowaniu powyższego statutu Biuro kierowało się przekonaniem, że o ile potrzeby spożywcze wsi były dotąd zaspakajane w miarę sprzyjających warunków przez stowarzyszenia spożywcze, lub powstałe w czasie wojny organizacje społeczne, handel artykułami użytku gospodarczego, jak maszyny, narzędzia i nasiona pozostał przeważnie w rękach spekulantów.

Tymczasem obecny, jak i oczekiwany po wojnie olbrzymi przyrost własności włościańskiej wysuwa pilną potrzebę organizacji zapotrzebowania i zbytu wytworów gospodarstw włościańskich w sposób najkorzystniejszy dla nich i Kraju.

Zasłużone, ale nie dość liczne jeszcze Syndykaty Rolnicze przystosowane do potrzeb większej własności, pomimo czynienia usiłowań w ostatnich latach przyciągnięcia, a nieraz i oparcia się na klienci włościańskiej—nie zdołały tego uczynić.

Najwidoczniejszą stała się potrzeba uzupełnienia pracy Syndykatów przez utworzenie sieci samodzielnych stowarzyszeń rolniczo-handlowych.

Biuro w toku przygotowania projektu włościańskiej instytucji handlowej osiągnęło porozumienie i uzgodnienie wspólnej akcji z Syndykatami Program współdziałania zakreśliła Konferencja Przewodników Kooperatywy Polskiej w Lublinie, odbyta w dniach 7, 8 i 9 lutego r. b., a zasady wspólnej pracy częściowo wyjaśniła Konferencja z Przedstawicielami Syndykatów prowincjonalnych, odbyta w Warszawie w myśl uchwały lubelskiej.

Rozpoczęcie szerszej akcji powstrzymał dotąd brak prawa współdziałania, oraz brak ustalenia terminu przejęcia przez Władze Polskie rejestracji stowarzyszeń.

Dzisiaj sprawy te są w przededniu rozstrzygnięcia, więc naturalnego i zdrowego dążenia do zawiązywania włościańskich stowarzyszeń rolniczo-handlowych nie powinno hamować.

Dla należytego pokierowania tym ruchem, zorganizowano przy Biurze Drobnych Stowarzyszeń Rolniczych—dział rolniczo-handlowy pod kierownictwem p. Konstantego Ablamowicza—byłego instruktora stowarzyszeń rolniczo-handlowych w Galicji.

Wszelkich informacji w sprawach powyższych stowarzyszeń zasięgnąć można pod adresem: Związek Kółek Rolniczych C. T. R.—Biuro Drobnych Stowarzyszeń Rolniczych, Warszawa, Kopernika 30.

Przeciwukraiński kurs w Austrii?

Ukraińskie „Dilo“ stwierdza, iż w Austrii zapanował obecnie kurs przeciwukraiński.

Kurs ten ma polegać na negowaniu przez min. Buriana tak samego istnienia państwa ukraińskiego, jak i wszystkich traktatów, zawartych z Ukrainą, z motywów, dosłownie przyjętych przez min. Buriana z memorjałów polskich w sprawie ukraińskiej.

Co się zaś tyczy spraw ściśle galicyjskich, to kurs przeciwukraiński polega na przyjęciu polskich żądań w kwestji po-

działu Galicji przez obecnego kierownika gabinetu ukraińskiego.

Pamiętajcie o Podlasiu i Chełmszczyźnie!

Pracownia Obuwia
„L. DUTKOWSKI” ulica Lubelska 36
poleca Sz. Publiczności swe wyroby ze skóry pierwszej jakości po cenach umiarkowanych

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY, KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

AKUSZERKA

posiadająca dyplom z odznaczeniem, długoletnią praktyką Warszawską, udziela porad, przyjmuje panie do domu, zamówienia na wyjazd, wykonywa wszelkie zlecenia lekarskie

LUCZYŃSKA

Marjacka № 11, front I piętro.

BIURO TECHNICZNE

DLA BUDOWY MŁYNÓW, TARTAKÓW i CEGIELN

M. KANAREK Sp. z ogr. por. Kraków, Szewska 9.

Oddział Radom Długa 23.

Projektuje i urządza młyny z popędem parowym, motorowym i turbinowym. Dostarcza maszyny młyńskie, tartaczne wszelkiego rodzaju, oraz kamienie młyńskie, gatry, cyrkularki, piły gatrowe, piły do cyrkularek, toczki szmirglowe i t. p. przybory tartaczne.

Firma dysponuje pierwszorzędными silami technicznymi i posiada własny warsztat mechaniczny.

Odwiedziny inżynierów, plany i kosztorysy na żądanie.

394—0

Kąpiele „Krynica”

Kozienicka № 42.

Wanny, prysznicze czynne codziennie.

Łazienka—piątki, soboty. 406—0

Obrazy kupię olejne.

Kossak., Brandta, Ajdukiewicza i innych. Oferty: „Obrazy“ w Administr. „Głosu“ 536—3

Potrzebny uczeń

na praktykę do handlu win i tow. kolon. St. Grajnera, Skaryszewska 16, pierwszeństwo z prowincji. 546—2

OGŁOSZENIA DROBNE.

Prowizor farmacji z długoletnią praktyką, posiada dzierżawę, ewentualnie posady zarządzającego apteką. Lublin, Początkowska № 2 m. 5. 554—2

W dniu 29 lipca r. b. na stacji Skaryszewskiej skradziono ewent. zgubiono wraz z gotówką oraz innymi dowodami blanko-weksle na rb. 400 z datą 1912 r., podpisane przez Franciszka Krzemieńskiego. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot pod adr. Wł. Krzemieński, Przedbórz, obwód Kozłowski. 539—3

Zgubiono legitymację na nazwisko Szajki Krynga wydaną przez Magistrat Radomski dnia 31/VIII 1917 r. za № 9681. 555—1

Zgubiono pokwitowanie na imię Anny Sotkiewicz na złożone w ka. sie Przemysłowo-Oszczędnościowej Radomskiej, 2 (dwa) listy zastawne m. Radomia na sumę 300 rubli. 550—1

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane

LUBELSKA 41.

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca:

BIURO BUDOWLANE i HURTOWNIA.
Cement, Papa, Eternit, Dachówka, Cegła, Smołowiec, Gwoździe, Żelazo, Wapno.
Po cenach hurtowych. 291—10

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WÓZÓW.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński”—Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem censury wojennej.